

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาศาสตรสื่อสารความหมายและความผิดปกติของการสื่อสารความหมาย
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ภาควิชาวิทยาศาสตรสื่อสารความหมายและความผิดปกติของการสื่อสารความหมาย

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย	: หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตรสื่อสารความหมายและความผิดปกติของการสื่อสารความหมาย
ภาษาอังกฤษ	: Master of Science Program in Communication Sciences and Disorders

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย	ชื่อเต็ม : วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตรสื่อสารความหมายและความผิดปกติของการสื่อสารความหมาย) ชื่อย่อ : วท.ม. (วิทยาศาสตรสื่อสารความหมายและความผิดปกติของการสื่อสารความหมาย)
ภาษาอังกฤษ	ชื่อเต็ม : Master of Science (Communication Sciences and Disorders) ชื่อย่อ : M.Sc. (Communication Sciences and Disorders)

๓. วิชาเอก มี ๒ วิชาเอก

- : (๑) แก่ไขการพูด
- : (๒) แก่ไขการได้ยิน

๔. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร : ไม่น้อยกว่า ๔๐ หน่วยกิต

๕. รูปแบบของหลักสูตร

๕.๑ รูปแบบ หลักสูตรระดับปริญญาโท

๕.๒ ภาษาที่ใช้ ภาษาไทย

๕.๓ การรับเข้าศึกษา รับเฉพาะนักศึกษาไทย

๕.๔ ความร่วมมือกับสถาบันอื่น เป็นหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหิดลโดยเฉพาะ

๕.๕ การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

๖. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

๖.๑ เป็นหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๖

๖.๒ เริ่มใช้ในภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

๖.๓ คณะกรรมการพิจารณาก่อนการอนุมัติหลักสูตร พิจารณาหลักสูตรนี้ในการประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖

๖.๔ สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ครั้งที่ ๕๙๒ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

๗. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรมีความพร้อมในการเผยแพร่ว่าเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกฎกระทรวงเรื่องมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ในปีการศึกษา ๒๕๖๘ (หลังเปิดสอน ๒ ปี)

๘. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

๘.๑. นักเวชศาสตร์การสื่อความหมาย (แก้ไขการพูด และแก้ไขการได้ยิน)

๘.๒. นักวิจัย/ผู้ช่วยนักวิจัย

๙. ชื่อ นามสกุล เลขบัตรประจำตัวประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ลำดับ	เลขบัตรประจำตัวประชาชนตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อ -นามสกุล	คุณวุฒิ (สาขาวิชา) สถาบัน : ปีที่สำเร็จการศึกษา	สังกัด
๑.	X XXXX XXXX XXX รศ. นพ.พิชัย อภิภูสกุศล	ว.ว. (จิตเวชศาสตร์), มหาวิทยาลัยมหิดล: ๒๕๕๑ ประกาศนียบัตรวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก (จิตเวชศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหิดล: ๒๕๔๘ พ.บ. มหาวิทยาลัยมหิดล: ๒๕๔๕	ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

ลำดับ	เลขบัตรประจำตัว ประชาชนตำแหน่ง ทางวิชาการ ชื่อ -นามสกุล	คุณวุฒิ (สาขาวิชา) สถาบัน : ปีที่สำเร็จการศึกษา	สังกัด
๒.	X XXXX XXXX XXX ผศ. ดร.รัตตินันท์ ภูริระวณิชกุล	ปร.ด. (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยศิลปากร: ๒๕๕๗ ศศ.ม (ความผิดปกติของการสื่อความหมาย) มหาวิทยาลัยมหิดล: ๒๕๔๒ วท.บ. (พยาบาลและผดุงครรภ์) มหาวิทยาลัยมหิดล: ๒๕๓๓	ภาควิชาวิทยาศาสตร์ สื่อความหมายและ ความผิดปกติของการ สื่อความหมาย คณะ แพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
๓.	X XXXX XXXX XXX อ.ดร.จิตต์ปกรณ์ พิชัยธนาภรณ์	Ph.D. (Communication Sciences and Disorders) University of South Florida, USA: 2022 วท.บ. (ความผิดปกติของการสื่อความหมาย) มหาวิทยาลัยมหิดล: ๒๕๕๕	ภาควิชาวิทยาศาสตร์ สื่อความหมายและ ความผิดปกติของการ สื่อความหมาย คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
๔.	X XXXX XXXX XXX อ. ดร.สิทธิประภา อิศรางกูร ณ อยุธยา	Ph.D. (Communication Sciences and Disorders) University of South Florida, USA: ๒๕๖๓ วท.บ. (ความผิดปกติของการสื่อความหมาย) มหาวิทยาลัยมหิดล: ๒๕๕๕	ภาควิชาวิทยาศาสตร์ สื่อความหมายและ ความผิดปกติของการ สื่อความหมาย คณะ แพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

๑๐. สถานที่จัดการเรียนการสอน

ภาควิชาวิทยาศาสตร์สื่อความหมายและความผิดปกติของการสื่อความหมาย คณะแพทยศาสตร์
โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

๑๑. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

๑๑.๑ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

การเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ ที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุและภัยจากโรคระบาด ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงค่านิยม รูปแบบการใช้ชีวิตและการทำงาน ส่งผลกระทบต่อชีวิตและพฤติกรรมของคนในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม รวมทั้งกระทบต่อการศึกษที่ต้องเปลี่ยนเป็นการเรียนการสอนในรูปแบบ 'ออนไลน์' เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว การพัฒนาบุคลากรด้านสุขภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นหลักสูตร

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สื่อความหมายและความผิดปกติของการสื่อความหมาย จึงมีแผนการที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีทั้ง ความรู้ ทักษะในการประกอบวิชาชีพ พฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม ให้ก้าวทันพัฒนาการของเทคโนโลยี สังคมยุคใหม่และเศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อให้การบริการด้านสุขภาพมีมาตรฐาน คุณภาพและเกิดคุณค่าทางเศรษฐกิจ

๑๑.๒ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

ความผิดปกติของการสื่อความหมาย มีผลกระทบต่อการเรียนรู้การใช้ภาษาและการดำเนินชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวัยสูงอายุ ในปัจจุบันมีผู้ที่มีความผิดปกติของการสื่อความหมายเป็นจำนวนมากและหลายประเภท เช่น ความพิการทางการได้ยิน ออทิสติก ปากแหว่งเพดานโหว่ เสียงผิดปกติ สมองพิการ โรคหลอดเลือดสมอง เป็นต้น สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมายจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานบนพื้นฐานของคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อดำรงไว้ซึ่งภาษาและวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ ให้ยั่งยืนต่อไป แม้ว่าคนไทยได้รับการพัฒนาศักยภาพทุกช่วงวัย แต่ก็ยังมีปัญหา ไม่สามารถเข้ารับบริการทางสังคมได้อย่างทั่วถึงเช่น ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร จึงจำเป็นต้องผลิตนักวิทยาศาสตร์การสื่อความหมายที่มีความชำนาญในการให้บริการทางด้านแก้ไขการพูดและการได้ยิน เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑๒. ผลกระทบจากข้อ ๑๑.๑ และ ๑๑.๒ ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย

๑๒.๑ การพัฒนาหลักสูตร

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สื่อความหมายและความผิดปกติของการสื่อความหมาย เป็นหลักสูตรแรกในประเทศไทย ที่เปิดรับนักศึกษามาแล้วกว่า ๔๐ ปีและในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้เปิดรับนักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม หลักสูตรปริญญาตรีได้เพิ่มรายวิชาเสียงผิดปกติขึ้นแนะนำ รายวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมายด้านระบบประสาทขั้นแนะนำ รายวิชาการตรวจคลื่นไฟฟ้าของระบบประสาท การได้ยินขั้นพื้นฐาน และรายวิชาปฏิบัติงานคลินิกการได้ยินแบบบูรณาการ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องเพิ่มรายวิชาในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ให้มีความก้าวหน้าในระดับที่สูงขึ้น เพื่อรองรับผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมาย และพัฒนานักวิทยาศาสตร์การสื่อความหมาย ให้มีความรู้ที่ทันสมัย ก้าวทันเทคโนโลยี มีความสามารถในระดับสูง มีความชำนาญในการให้บริการวินิจฉัย แก้ไข ฟันฟู และฝึกอบรมด้านความผิดปกติของการสื่อความหมาย

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มีนโยบายส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สื่อความหมายและความผิดปกติของการสื่อความหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและก้าวทันเทคโนโลยี โดยมีการเพิ่มรายวิชาใหม่ ปรับรูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการนำความรู้เชิงบูรณาการไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการบริการให้ดียิ่งขึ้น

๑๒.๒ ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย

หลักสูตรนี้จะส่งเสริมพันธกิจของมหาวิทยาลัยในด้านความเป็นเลิศทางด้านสุขภาพ ศาสตร์ ศิลป์ และนวัตกรรมเทคโนโลยี ซึ่งหลักสูตรจะมุ่งเน้นให้นักศึกษามีความรู้ ในนวัตกรรม และเทคโนโลยีด้านความผิดปกติของการสื่อความหมาย และสามารถนำความรู้ดังกล่าวไปประยุกต์อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๓. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของมหาวิทยาลัย
ไม่มี

หมวดที่ ๒ ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

๑. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑.๑ ปรัชญา ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรมุ่งผลิตและพัฒนา นักวิทยาศาสตร์การสื่อความหมายให้มีความรู้ ความสามารถระดับสูงขึ้นไป ด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การสื่อความหมายและความผิดปกติของการสื่อความหมาย มีความชำนาญในการให้บริการตรวจประเมิน วินิจฉัย บำบัด แก้ไขฟื้นฟูที่มีคุณภาพได้มาตรฐานในระดับสากล และมีทักษะในการทำวิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผลงานวิจัยอย่างเป็นระบบเป็นผู้นำความก้าวหน้าทางวิชาการและวิทยาศาสตร์การสื่อความหมายและเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยเน้นจริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ

๑.๒ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแล้วมหาบัณฑิตจะมีคุณลักษณะตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา ดังนี้

- ๑) มีจริยธรรม จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพในการปฏิบัติงานด้านการแก้ไขความผิดปกติของการสื่อความหมาย มุ่งผลเพื่อผู้อื่น รับผิดชอบต่อสังคมและเป็นแบบอย่างที่ดี
- ๒) มีความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์การสื่อความหมายและความผิดปกติของการสื่อความหมาย และสามารถบูรณาการความรู้ เพื่อใช้ในงานบริการและงานวิจัย
- ๓) มีทักษะในการทำงานวิจัย เพื่อพัฒนางานบริการทางด้านวิทยาศาสตร์การสื่อความหมายและความผิดปกติของการสื่อความหมาย
- ๔) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อใช้พัฒนางานวิจัยและงานบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๕) มีความสามารถปฏิบัติงานทางด้านวิทยาศาสตร์การสื่อความหมายและความผิดปกติของการสื่อความหมายในผู้ป่วยที่ซับซ้อนได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ
- ๖) มีจิตบริการเพื่อให้เกิดความพึงพอใจและประโยชน์สูงสุด โดยเน้นผู้รับบริการเป็นสำคัญ
- ๗) มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

๑.๓ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร

- ๑) แสดงออกให้เห็นถึงพฤติกรรมการณ์จริยธรรม จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพในการปฏิบัติงานด้านการแก้ไขความผิดปกติของการสื่อความหมาย รับผิดชอบต่อสังคม มุ่งผลเพื่อผู้อื่นและเป็นแบบอย่างที่ดี
- ๒) บูรณาการความรู้ด้านวิทยาศาสตร์การสื่อความหมายและความผิดปกติของการสื่อความหมายและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในงานบริการและงานวิจัยได้อย่างเหมาะสม
- ๓) ทำงานวิจัย เพื่อพัฒนางานบริการทางด้านวิทยาศาสตร์การสื่อความหมายและความผิดปกติของการสื่อความหมาย
- ๔) ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานบริการและงานวิจัย